

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
P. O. BOX 74
118 11 Praha 1 - Malá Strana

telefon: 257 085 111
fax: 257 322 181
e-mail: posta@mkcr.cz

101776, 101777
102777- 102785 22. 2. 08 K,
102783, 785 - ZRUŠENO, BUDE NOVĚ PROHL!

Národní památkový ústav ústřední pracoviště Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1	
Došlo	27 -04- 2006
Čj.	3430
Přílohy:	4 listy Odd: 104/3

MUDr. Pavel Starý, Seifertova 5, 790 01 Jeseník
RNDr. Jarmila Stará, Seifertova 5, 790 01 Jeseník
PharmDr. Vít Starý, Lékárenská 40, 790 55 Vidnava
PharmDr. Marie Stará, Lékárenská 40, 790 55 Vidnava

Váš dopis značky

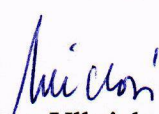
Naše značka
Č. j.: 7711/2005

Vyřizuje/linka
Mgr. Vajčner/434

V Praze dne
8. 3. 2006

Věc: rozhodnutí o prohlášení souboru movitých a nemovitých věcí lékárny „U Černého orla“ čp. 40 ve Vidnavě, okr. Jeseník, za kulturní památku

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j.: 7711/2005 ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 - Malá Strana
IČO: 00023671 ③

Příloha: 1 x rozhodnutí Ministerstva kultury č. j.: 7711/2005 ze dne 8. 3. 2006

Stejnopis rozhodnutí:

Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Olomouci
Krajský úřad Olomouckého kraje
Městský úřad Jeseník
Vlastní

Rozhodnutí nabylo právní moci: 4.4.2006

V Praze dne 3. 8. 2006

Č. j.: 7711/2005

za správnost: Vojtěch

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče vydává toto

rozhodnutí:

Ministerstvo kultury **prohlašuje** podle § 2 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **soubor movitých a nemovitých věcí lékárny „U Černého orla“ čp. 40 ve Vidnavě, Mírové náměstí, okr. Jeseník, kraj Olomoucký, za kulturní památku.** Soubor tvoří následující nemovité a movité věci: **A) areál domu čp. 40 – lékárny „U Černého orla“, který sestává z obytné budovy, hospodářského stavení ve dvoře, ohrazení se vstupní branou (vše na pozemku parcelní číslo 78 stavební), pozemku parcelní číslo 78 stavební, k.ú. Vidnava; B) movité vybavení - 1. secesní trezorová skříň na uchování silných a velmi účinných látek s lékárenským emblémem, rozm.: š. 1,1 m, hl. 0,5 m a v. 2,5 m, Dvoudílná skříň má ve spodní části dvě uzamykatelné skříňky a dva uzamykatelné šuplíky a v horní regálové části, prezentující se prosklenými barevnými vitražovými dvířky s květinovým motivem, je umístěn trezor označený „tabula 1“. Obě dvířka jsou ozdobena stejným květinovým motivem: ze zelených lístků vyrůstá zjednodušeně pojatá květina z průzračného skla zakořená růžovými kvítky se žlutými středy, pozadí květiny je vyplněno matným strukturovaným sklem. Barevná skla jsou oddělena pozlacenými pásky. Skříň je zvýšena o římsový nástavec se stylizovanou balustrádou, vrcholí zaobleným štítem s lékárenským emblémem: základem znaku je hůl, na ni je navlečena miska s masťou, hůl obtáčí had a naklání se k misce. Spodní masivní část skříně je vylehčena secesním ornamentem, do dřeva vyrytý ornament zdobí dvířka a šuplíky, secesní ornament rozvíjí i tvary mosazného kování. Regálová část skříně se svým pojetím přizpůsobuje ostatnímu nábytku, je vymezena stylizovanými kanelovanými antickými sloupky. 2. tára – obsluhující pult, rozm.: dl. cca 3 m, v. 1,1 m, hl. 0,6 m, Zepředu má dvě uzamykatelné dvoudílné skříňky s prosklenými dvířky, ze strany lékárníka pak 36 šuplíků, na pultu stojí skleněná přepážka složená ze 6 tabulí rozm. cca 0,6 x 0,4 m vyrobených z matného skla se strukturovaným povrchem, tabule jsou vsazeny mezi ozdobné sloupky napodobující šňůru perel. 3. nábytková stěna v oficíně, a) dvoudílné repositorium se šuplíky na byliny – 3 ks – společně se secesní trezorovou skříní tvoří regálovou stěnu na levé straně oficíny, která pokračuje na zadní stěně až ke dveřím do skladů a laboratoře, rozm.: š. 1,6 m, hl. 0,5 m, v. 2,2 m, Dvoudílná skříň má opět masivní spodní část, ve které je dohromady 32 šuplíků a vylehčenou cca o 10 cm užší horní regálovou část s 5 regály a spodní řadou 10 malých šuplíků. Vrcholí vejcovcem ozdobenou římsou, oba díly regálové části jsou orámovány stylizovanými antickými kanelovanými sloupky. Mořeno do barvy ebenového dřeva. b) dvoudílné repositorium se šuplíky na byliny umístěné vpředu na pravé straně oficíny - 1 ks, rozm.: š. 2,1 m, hl. 0,4 m, v. 2,2 m, Dvoudílná skříň má opět masivní spodní část, je stejná jako regálové skříně v levé části oficíny, je pouze širší, spodní část obsahuje 40 šuplíků, horní část 5 regálů a 12 malých šuplíků. c) jednodílné repositorium se šuplíky na byliny u zadní stěny oficíny - 1 ks, rozm.: š. 1,0 m, hl. 0,5 m, v. 2,2 m, Jednodílná skříň má opět masivní spodní část, ve které je dohromady 20 šuplíků a vylehčenou cca o 10 cm užší horní regálovou část s 5 regály a spodní řadou 10 malých šuplíků. Vrcholí vejcovcem ozdobenou římsou, regálová část je orámována stylizovanými antickými**

kanelovanými sloupky. Mořeno do barvy ebenového dřeva. d) jednoduché repositorium s uzavíratelnou skříňkou a dvěma šuplíky v pravém zadním rohu oficíny - 1 ks, rozm.: š. 1 m, hl. 0,5 m, v. 2,2 m, Jednodílná skříň má opět masivní spodní část, ve které je umístěna skříňka s plnými dvoukřídlými dvířky a nad ní dva šuplíky, a vylehčenou cca o 10 cm užší horní regálovou část se čtyřmi regály. Vrcholí vejcovcem ozdobenou římsou, skříň je orámována stylizovanými antickými kanelovanými sloupky. Mořeno do barvy ebenového dřeva. e) úzké repositorium vlevo ve stupu do kanceláře, rozm. š. 0,6 m, hl. 0,5 m, v. 2,2 m, Jednodílná skříň má opět masivní spodní část, ve které je umístěna uzamykatelná skříňka s plnými dvířky, a vylehčenou cca o 10 cm užší horní regálovou část se čtyřmi regály a třemi malými šuplíky. Vrcholí vejcovcem ozdobenou římsou, skříň je orámována stylizovanými antickými kanelovanými sloupky. Mořeno do barvy ebenového dřeva. f) zrcadlo vedle vstupu, rozm. cca 0,8 x 1,5 m. 4. psací stůl v pravém zadním rohu oficíny - 1 ks, rozm.: š. 0,6 m, hl. 0,6 m, v. 1,1 m, Samostatně stojící nábytek, ve spodní části má dva větší šuplíky, nad nimi úložný prostor a jeden úzký šuplík, je zakončen výklopným šikmým psacím pultem s úložným prostorem pro psací potřeby. Mořeno do barvy ebenového dřeva. 5. regálová skříň v kanceláři, rozm.: š. 1,8 m, hl. 0,4 m, v. 2,2 m, Dvoudílná skříň má opět masivní spodní část, ve které jsou umístěny dvě skříňky s dvoukřídlými plnými dvířky a vylehčenou cca o 10 cm užší horní regálovou část s prosklenými dvířky a dvěma řadami šuplíků – šuplíků je celkem 12. Vrcholí vejcovcem ozdobenou římsou, díly regálové skříně jsou orámovány stylizovanými antickými kanelovanými sloupky. Mořeno do barvy ebenového dřeva. 6. dvoustupňové schůdky ve tvaru okřídleného lva – 1 ks, rozm.: š. 0,5 m, hl. 0,6 m, v. 0,5 m, dva stupně jsou sevřeny mezi dvě čela ve tvaru okřídleného lva, lev obrací hlavu dozadu; zadní nohy má vyvedeny realisticky, přední se stáčí do volutové spirály; po opravě – čela s řezbou zachována, schůdky musely být nahrazeny novými, dřevo očištěno a nalakováno. 7. jednostupňové schůdky – 1 ks, rozm.: š. 0,5 m, hl. 0,35 m; v. 0,25 m, opěradlo 0,7 m dlouhé, vyřezávaná čela i opěradlo, mořeno do ebenového dřeva. 8. stojanové české váhy s rovnoramenným vahadlem – 1 ks, váhy na 5 kg, základnou je dvoušuplíkový dřevěný podstavec s pracovní deskou z bílého mramoru, kovový sloupek pro vahadlo má trojdělení antického sloupu, je již moderně pojednán v jednoduchých tvarech; označeny mnoha certifikáty – poslední z roku 1943. 9. decimálky – 1 ks, kovové váhy na 25 kg, ozn.: R. Dienzl, Wien, 10. souprava: nízký stůl s pěti secesními čalouněnými židlemi s koženým potahem s iniciály G. N. Souprava byla vyrobena pro daný interiér. Dokonale do něj zapadá. Židle i stůl nesou čtyři štíhlé nohy v podobě tordovaných sloupů. Stůl je zpevněn rámem s ozdobným vroubkováním, na něm je položena dřevěná čtvercová deska. Sedadlo i opěradlo židlí je jednoduchého obdélného tvaru. K vyvážení zdobnosti nohou je výrazným mosazným hlavičkám čalounických hřebíků na jednoduchém obdélném sedadle a opěradle propůjčen sluncový motiv. Na opěradle každé židle jsou na koženém potahu vyraženy iniciály G. N.

O d ů v o d n ě n í

Ministerstvo kultury na základě podnětu Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště v Olomouci, Horní náměstí 25, 771 11 Olomouc, zahájilo řízení o prohlášení souboru movitých a nemovitých věcí lékárny „U Černého orla“ čp. 40 ve Vidnavě, okr. Jeseník, kraj Olomoucký, za kulturní památku. Navrhovatel ve svém podání především uvedl, že dům je cenným dokladem vývoje vidnavského měšťanského domu. Uspořádání obytné a hospodářské části domu odpovídá indikační skice stabilního katastru Weidenau z roku 1836. Téměř 180 let funguje jako lékárna. Každé stylové období se na vzhledu domu a jeho vybavení více či méně podepsalo, avšak žádné nepřetrhlo kontinuitu vývoje a lékárna zůstala zachována k obdivu svých návštěvníků.

V řízení se vyjádřil, na základě § 3 odst. 1 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, Městský úřad Jeseník, stavební úřad, který ve svém stanovisku ze dne 2. 1. 2006, č.j. stav.3592/05-Li, uvedl, že doporučuje prohlášení předmětného souboru věcí za

kulturní památku, protože novorenesanční dům lékárny se starším jádrem a dekorativní úpravou čelní fasády je typickým příkladem měšťanského hornoslezského domu s hospodářským zázemím, přičemž dochované původní vybavení lékárny je starší více než 150 let. Dle téhož ustanovení zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se v řízení vyjádřil Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor kultury a památkové péče, který ve svém stanovisku ze dne 21. 12. 2005, č.j. KUOK/36183/05/OKPP/493, doporučil prohlášení předmětného souboru věcí za kulturní památku když sdělil, že všechny předmětné věci splňují kritéria kulturní památky dle § 2 výše citovaného zákona o státní památkové péči. Vidnavská lékárna sídlí v novorenesančním domě se starším jádrem a dekorativní úpravou čelní fasády. Nachází se v centru města nejméně na jedné středověké parcele. Jedná se typický příklad měšťanského hornoslezského domu s hospodářským zázemím.

Podle § 3 odst. 2 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, byl v řízení vyrozuměn dopisy ze dne 28. 11. 2005 a ze dne 21. 12. 2005, vše č.j. 7711/2005, vlastníci věcí, MUDr. Pavel Starý, Seifertova 5, 790 01 Jeseník, RNDr. Jarmila Stará, Seifertova 5, 790 01 Jeseník, PharmDr. Vít Starý, Lékárenská 40, 790 55 Vidnava, PharmDr. Marie Stará, Lékárenská 40, 790 55 Vidnava, a bylo jim umožněno vyjádřit se k podanému návrhu. Žádný z vlastníků tohoto svého práva ve stanovené lhůtě nevyužil.

Podle § 33 odst. 2 zákona č.71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, byla vlastníků věcí přípisem ze dne 2. 2. 2006, č.j. 7711/2005, dána možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k jeho podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhnout jejich doplnění. Přípisem ze dne 10. 2. 2006 sdělil PharmDr. Vít Starý, že vítá prohlášení předmětného souboru věcí za kulturní památku. Žádný se zbylých vlastníků tohoto svého práva nevyužil.

Vidnavská lékárna sídlí v novorenesančním domě se starším jádrem a dekorativní úpravou čelní fasády. Nachází se v centru města nejméně na jedné středověké parcele. Je typickým příkladem měšťanského hornoslezského domu, stojícího na hloubkové parcele, s dvorkem za domem, sevřeným dvěma zdmi a uzavřeným hospodářským stavením. Takové uspořádání domu je známo z indikačních skic stabilních katastrů hornoslezských měst z roku 1836. Všechny objekty jsou zděné a omítané. Krovy jsou již nové vaznicové konstrukce, stavěné od poloviny 19. století, která díky novým konstrukčním možnostem a vysoké půdní nadezdívce umožňovala stavět střechy stále menších sklonů, což vedlo bez navýšení budovy k využívání dalšího patra a také k prosvětlení a zprůhlednění půdního prostoru. Obytný dům je rohový, jednopatrový, orientovaný čelní fasádou do náměstí. Jeho valbová střecha se opírá o štítovou zeď vedlejšího domu (předtím navazovala na střechu domu, který ustoupil v 60. letech 20. století socialistické výstavbě). Pro malý sklon je pokryta plechovou falcovanou krytinou. Jde o architektonicky vyváženou novorenesanční stavbu zatíženou dekorativní úpravou čelní fasády při stavebních úpravách ve 30. letech 20. století. Zaoblení přízemních obdélných oken a dveří, dekorativní úprava říms a zprohýbání suprafenestry oken v patře daly klasické fasádě zcela odlišný výraz. Fasáda celého objektu má světlou okrovou barvu, architektonické prvky jsou odlišeny bílou barvou. Dvorní objekt v závěru dvora je jednopodlažní, s vysokou půdní nadezdívkou, otevřenou na každé straně třemi obdélnými okénky horizontálního protažení, umístěnými v pravidelných okenních osách navazujících na osové rozvržení obytného domu. Vysokou rovnou atikou je orientován do lékárenské ulice. Domek chrání sedlová střecha velmi mírného sklonu, je rovněž pokryta plechovou krytinou. Je přístupný ze dvora. Ve třech osách dvorní fasády jsou umístěna obdélná dřevěná vrata a dvoje dveře. Dveře i vrata byly při nedávné obnově domu nově vyrobeny. Starý hospodářský objekt byl pro lékárnu upraven. Byly zde ustájeni koně, vedle pak byla prádelna, nahoře na půdě sušil lékárník byliny. Na malém dvorku byla zahrádka pro pěstování bylin. Do dvora se vjíždí bránou. Dřevěná vrata jsou kazetová se segmentovým nadsvětlíkem, paprskovitým rozčleněním je vytvořen oblíbený motiv slunce - stará vrata byla při obnově domu rovněž nahrazena novými. Oficiína je situována do místnosti v přední části domu. Místnost rozděluje

napříč postavená tára, stěny vyplňuje nábytková stěna s repositorii, zhotovená v historizujícím stylu v duchu steinbuchovsko-schürerovské tradice. Je ukázkou kvalitní umělecko řemeslné práce, stěna má průběžnou vejcovcem ozdobenou římsu, jednotlivé regálové díly jsou vymezeny stylizovanými kanelovanými antickými sloupky. Stěna má výšku cca 2,2 m, je mořena do tmavě hnědého ebenového dřeva. Ze stěny vystupuje secesní trezorová skříň pro uchování silných a velmi účinných látek, která ji svým skříňovým nástavcem s lékárenským emblémem převyšuje. Secesním výstavným provedením se na první pohled odlišuje od uniformně řešeného nábytku. Skříň je umístěna do středu levé části nábytkové stěny. K vybavení ordinace patří i dvojice schůdky, jedny s opěradlem a jedny ve tvaru okřídleného lva - opět oblíbený symbol lékárníků. Dále stůl se 4 čalouněnými židlemi s koženým potahem, s iniciály G. N., také dvouramenné váhy a jedny decimálky. V repositoriích je uloženo 50 skleněných stojatek z rubínového skla a 25 stojatek porcelánových. Etikety pro stojatky byly speciálně pro vidnavskou lékárnu dodány firmou Steinbuch. (etiketa vidnavské lékárny je vyobrazena v ceníku firmy z roku 1911).

Ministerstvo kultury zhodnotilo všechny předložené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a rozhodlo o prohlášení souboru movitých a nemovitých věcí lékárny „U Černého orla“ čp. 40 ve Vidnavě, okr. Jeseník, kraj Olomoucký, za kulturní památku, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Předmětný soubor věcí objektivně vykazuje znaky kulturní památky ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 citovaného zákona č. 20/1987 Sb., a splňuje tak podmínky, za kterých Ministerstvo kultury prohlašuje, resp. prohlásí věc nebo soubor věcí za kulturní památku. Tento závěr dokládají uvedená stanoviska místně příslušných orgánů a odborné organizace státní památkové péče.

Na základě výše uvedených důkazů, které v naprostém souladu doporučují prohlášení předmětného souboru věcí za kulturní památku, tedy dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že se jedná o hodnotný doklad architektonického, urbanistického a historického vývoje této části hornoslezského regionu. Nnovorenesanční dům lékárny se starším jádrem a dekorativní úpravou čelní fasády je typickým, přitom velmi hodnotným příkladem měšťanského hornoslezského domu s hospodářským zázemím, přičemž další památková hodnota areálu je determinována dochovaným původním vybavením lékárny, výrazně akcentujícím historické souvislosti a události města i regionu.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad podáním u Ministerstva kultury. Doručení písemnosti upravuje § 24 odst. 2 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u obecního úřadu a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

PhDr. Vladimíra Koubová
ředitelka odboru památkové péče
Ministerstva kultury

